

SOSIALURIN

Nr. 51

18. AUGUST 1962

35. ÁRG.

SOB. MURIN

SKATTAPOLITIKKUR
FÓLKAFLOKKSINS

UNDIR krignum eydnaðist tað samgonguflokkunum at útvega lögtingina væl av pening. Skuld lögtingsins varð góldin og av lopið á figgarlógini varð lagt í ymiskar grunnar til frama fyri hanna- og vegabygging, skúlmál, skilabygging, mentunarmál o. s. fr.

MONG vilja minnst, hvussu havið fólkaflokkurin bardist móti øllum tiltøkum at stímbra lögtingsins figgarorku. Flokkurin var sostatt ósini móti øllum uppbyggingarmálum. Hja honum var bert eitt heiligerandi: dansurin um gullkálvin. Pund, pund og aftur pund — fólklendi lögdu seg vortin í, sjálvt um teir gátu í sum villmenn í tjóðskaparandum og royndu ósing og rumbul á hvorum sinni ein atkaga var at tesa.

Landbúnaðurin

Andeilsrørslan og felagsmarknaðurin

Formaðurin fyri donsku húsmónum — eftir okkara víður-skiftum trúðarmónum — sigur, at hja danska landbúnaðinum reður bert um eitt, nú farið verður upp í felagsmarknaðin: **ANDEILSRØSLAN MÁ MENNAST, GERAST STERK OG VÆL FYRREIKIÐ!**

Mann ger tað greitt, at úttan um andeilsrørsluna var danski landbúnaðurin komin stutta leð, og úttan eina enn sterkari andeilsrørslu kemur danski landbúnaðurin í vanda, ta farið verður uppi ein stór felagsmarknaði.

»Ein væl fyrreikað og munandi styrkt andeilsrørsla er avgerandi fyri ta støðu, vit vilja fá í ein um víðkaðum felagsmarknaði. Samarbeiðið í andeilsrørsluni hevur verið livsnervin í donsk-

um landbúnaði gjøgnum mong ættarlið, og vegurin fram er ein enn sterkari andeilsrørsla. Hetta sæst best av teimum stóru kapitalhættessumum, sum eru komnar uppi handila við fólksvørðum. Trýsti herfrá verður ikki at minka í felagsmarknaðinum. Tvørturimóti reður um at vena varin. Andeilsrørslan er okkara einasta vernd móti stórkapitalinum.

hesum skaðiliga óvana, trúgv eg, at børnini id hvussu er ikki vildu roykt í skúlatíðini, og bara við hesum var longu nógv vunnið.

Eg dugi ikki at skilja lögtingsmenn, ta teir ikki kunnu taka undir við uppskoti um at banna sølu av tubakksvørðum til ungfólk undir 16 ár.

Hetta hava teir gjørt í londum, sum er minst lika demokratisk sum okkara.

Latum okkum bota um hesi víðurskifti. Gangið skúli og lögting á odda; undirtøkan fáa tit frá øllum stættum og stovnum í okkara samfelag.

veitst tú?

AT í fornaldini máttu bara ungir, og eftir kvinnur bera perlar. Í Venezia kravdu lögirnir, at ein brúdur skuldi lata perluvarn frá sær dagin eftir brúdleipið. Seinni var tað bara aðalvinnur í Europa sum høvdu foyti at bera perluvarn, men tað id tær komu uppi árin máttu tær lata perluvarn frá sær til yngri kvinnur.

AT uppfinnarin Thomas Edison í síni tíð var telegrafistur, men at hann fekk sekkja í, sum hann segði: »æg hevði slíkan áhuga fyri ein kannatolni, at eg gloyndi at senda fjarnritið.

AT amerikanskur serfrøðingur, hevur funnið, at ein kvinna gretur eina ferð um vikuna, meðan ein tilkomin maður einans grætur annað hvørt ár; men tað fólk eldist, græt mennir oftari enn kvinnur.

AT gummitróini vanliga verða stappað fyri sín miðkeðla 5, hvørt ár. Av hesum verður gummitróini gjørt; men ein skal verða varin við at troysta tróini ov ofta.

AT tífelli av hundagilskapi framvegis koma fyri, men at henda

sjúkan nærum ikki kemur fram í Norðarlondum longur.

HEILIGDAGARNIR. Í javnaðarblaðnum »Dagbladet Fyne«, skrivur presurinn Wagner Kolpen grein um heiligidagarnar og sigur, at tað er í kirkjunum interessu at sleppa av við nakrar heiligidagar. Hann sigur m. a.:

— Hvak skulu vit hava 2. jóladag, 2. páskadag og 2. hvíkusunnudag til? Ja, vit kundu sloppið okkum av við fleiri enn so t. d. skírshóð og Dýra biðidag. Skírshóðagur er ikki heiligidagur í Svørík; og katolskum londum — og tað er einki, sum forðar fyri at kristna kirkjulið hitist til gudstænastu um kvöldið til hendingin, id mint verður á, for fram um kvöldið. Dýri biðidagur kundi verið ein vanlig sennudag sum í Svørík — og sutt at siga: 2-dagarnir fæa vit ikki; stórvægis nýtu burtur úr. Kristi himmalferðardag við eg treyðugt sleppa, men eisini hann kundi verið gjordur til arbeiðsdag og annars hildin við kvöldargudstænastum. Eg trúgv: ikki, at kirkjan fær nakar burtur úr øllum hesum heiligidagum — ella at tað koma fleiri; ella færri í kirkju.

Kvinnin

TÁ BLEURNAR GERAST
GRÁUR OG GULAR

Tað vit her skulu umrøða geldur sjálvandi ikki bara blaur, men eisini øll onnur hvít bummlusstoff, sum við tíðini genast grá og gul. Eitt meira gjølla umfarið vask ger toyið aftur fitt, hvítt og lætt.

Bestu evni eru eddikasýra og sitronsýra; ta má eddikasýra ikki brúkast í guldsmíðum, tatum, til tilik ílot farast illa av sýrnini. Sitronsýra er hja dýrara; men hon tekur lættari burtur kálk og jarevni, sum gera toyið gult.

Sýrnarnar verða báðar brúktar á sama hátt. Brúka ½ l av eddikasýru (32 pst.) ella 100 g av sitronsýru til 10 l av vatni. Toyið skal liggja í vatninum ½ tíma verður vundið og lagt í nýtt heitt vatn við sodu (3 dl soda til 10 l vatn). Skúmar soda-vatnið nógv, er best at fáa sær nýtt vatn og royva einaferð aftur. Ta toyið nu fær eitt vanligt vask í heitt vatn og verður vaska við sjálvvirkandi vaskievni (synetisk evni — sulfo — duga ikki) hevur ein hilt retta — úrslitið — toyið er sum nýtt at siggja.

(Statens husholdningsråd)

PERSILLE geymslið feingi, um hon verður sett í vatn eins og aðrar blómur. Má ikki standa á heitum stað og helst í myrkum króki.

AGURKURNAR geymsla best í plastikkposum, men tær mugu ikki liggja á koldum staði, ta missa tær væl av góðskuni.

Brevkassin

Til »BREVKASSAN«
Hambært nýggja sosialløgðuna hava vit eisini reglugerð galdandi fyri almenna forsorgarhjálp. Ta eg feign vildi vita, men ikki havi hesar lögir, loyvi eg mær at spyrja, hvussu langt henda hjákur veiting rokur.

SVAR: Lættast verður ivaleyst at svara spurningin við at endurprentað ingangin av grein 1 í lógini um almenna forsorgarhjálp, har sagt verður.

»Det offentlige er forpligtet til at komme enhver til hjælp, som ikke er i stand til at skaffe sig og sine det fornødne til livets ophold, samt til at yde den, der ikke selv kan afholde udgiften, hjælp til kur og pleje i sygedoms-tilfælde og hjælp i andre tilfælde, i hvilke det er hjemlet i denne lov ...«

»BREVKASSAN«
Ta eg nýliga læs »høngverða grein um Dag Hammerskjöld, fyrr, aðalskrivara í ST, men ikki av greinini fekk at vita hvussu teingi hann sat í hesum starvi, fari eg at heita á

brevkassan um at greiða mer henda spurning.

Stuttmintur.
SVAR: Dag Hammerskjöld tók við aðalskrivarastarvi ST's í 1953, tað Norðmaðurin Trygve Lie legði frá sær.

Til gáman

UM POLITIKK: Tað er greitt, at mangir skifta flokk vegna teirra yvirbevisning mer flestu skifta yvirbevisning fyri flokksin skuld.

MISTAK. Konan hevði mist mannin og sat nú í kirkjuni og lurtað eftir prestinum. Knútur, so nevndi maðurin, hevði verið eitt burtróg móti konuni. Hetta nevndi presturin sjákvandi einki um, men nevndi bert hansasa góðu síni, men konan tók ikki kendi stórvægis til. Tað stóð nógv á konuni; at enda kundi hon ikki halda sær, reisti seg og segði:

— Prestur! prestur! tygum jarða ein skeivan mann!

Óhóttin

ÓNOGD INNAN ISF?

Í donskum blað verður skrivt að um fótbóltn í Føroyum í samband við islandsferðina hja landsliðinum.

Tað eru teir báðir, Mervyn Dimon av Tvøroyri og John Reid Bjartalíð í Klakksvik, sum hava sagt í blaðnum »Aktuelt« 4. aug., at teir eru sera ónógdir við úrtøkuna — vandi er fyri, at hetta kemur at víkna um ISF, taka teir til.

John Reid Bjartalíð er eisini stjóri av blaðnum hja ISF, ftróttatíðindi, og hansasa hugsum stjórni ftróttasambandsins man tí koma mongum dátt við.

Vit triva eitt sindur í tað, id »Aktuelt« skrivur:

**LEDERNE PAA FÆROERNE
GAAR NU I FODBOLDSKRIG**

Vi kan ikke finde os i den behandling vi er udsat for, og derfor må der nu ske noget. — Bliver Forbundet opløst?

Færoerne er et fodboldsglad land. Færingerne interesserer sig ganske voldsomt for fodbold, men det lille spil har også været med til at skabe kold luft mellem en del af de fodboldinteresserede. Det er klubbederne, der tit har haft divergerende meninger om mange ting, der af og til har set skævt til hinanden.

Det vi i Danmark oplevede som »københavnisme« for nogle år siden, mener færingerne findes i Thorhavn. Fodboldlederne ude omkring på byggerne synes, at for meget bliver bestemt i Thorhavn. Færoernes landshold er i disse dage på turne på Island, og det er den tur og deite hold, der har bevirket, at der er ved at udbræde fodboldkrig på øerne i Atlanten.

Vi kan i Danmark opleve en del avis kritik mod det danske U.K., men det er dog intet mod det den færøske utagelseskomité må lægge ryg til. Det er først og fremmest de to klubber og de to største pro-

Læknin: Tygum skulu ongan ótta berá sjálvt um tygum tosa fyri tygum sjálvn, tað skaðir ikki. Pætur: Skilji tygum, men eg verði so móður at hoyra alt hja tævtlið.

BRETSKI FERÐSLUMÁLARÁÐ
HARRIN: Bilstjórur eru bangnari fyri at missa koyrikortið enn livið!

TAÐ ER VERULEIKI

AT vit við heimasýrlógini finga heimssins bestu valutaskipan, so vit kunnu keypa og byggja skop í øðrum londum, sum vit sjálvi vilja — í londum har vit einki selja til sum t.d. Frakland og Noregi og alla staðni, vit halda tað loysir seg best fyri okkum.

vinsbygder, Klaksvig og Tverá, der går i spidsen for det kommende »oprør«. Ja, nu må dette vanvid snart have en ende siger Tverås formand, Mervyn Dimon. Vi kan ikke blive ved med at finde os i, at de sidder inde i Thorhavn og blæser på os. Når vi er med i et forbund, så må vi også have ret til at være medbestemmende. Vi skulle være det, men det praktiseres bare ikke.

**MÆRKELIG FREMGANGS-
MAADE**

Reit bortset fra, fortsætter Dimon, at næstformand i I-drætsforbundet allerede for lang tid siden kunne fortælle mig, at vi ikke ville få nogle spillere på landsholdet, fordi det var for dyrt at få vore spillere fra Syderø til fællestræning i Thorhavn, så oplevede vi en mærkelig fremgangsmåde i år. Vor kasserer, Johan Joensen, som sidder i idrætsforbundets bestyrelse og dermed også i U.K., tog som aftalt med dem i Thorhavn derind for at være med til at sætte landsholdet. Holdet blev sat, men to dage efter, da vor kasserer var kommet hjem til Tverá igen, så kunne han høre i radioen, at landsholdet var blevet ændret på flere pladser. I Thorhavn havde man fuldkommen negligeret hans mening. Og det kan ikke være rigtigt, at vi skal finde os i det, slutter Mervyn Dimon.

UTILFREDSHED I KLAGSVIG

Utilfredsheden er lige så stor hos os, fortæller formanden for Klaksvig Idrætsforening, John Reid Bjartalíð. I år var vi dog med egen vilje ikke repræsenteret i U.K. for vi har allerede faet nok. Vores repræsentant i U.K. meddelte dem i Thors-havn, at han ikke ville komme derind, da han jo havde erfaring for, at det ikke ville være til nogen nytte. I øvrigt har det tidligere været sådan, at vi har måttet finde os i kun at få 2—3 spillere på landsholdet, samtidig med at vi var færomestre. Det er sket flere gange, og der er jo kun 4 i divisionsklubber så det virker mærkeligt.